

Joan Enric Barceló (Vidreres, 1981) és músic, compositor i cantant. Llicenciat en filologia anglesa per la UAB i diplomant en interpretació pel Col·legi de Teatre de Barcelona, és un dels integrants del grup musical Els Amics de les Arts des de la seva fundació l'any 2005. *Morir sabent poques coses* és el seu primer llibre, on demostra, amb sentit de l'humor i una ironia fina, una gran destresa en la construcció d'imaginaris emocionals individuals i col·lectius.

Marta Orriols – «Mitjançant la brillant torrentada existencial dels seus personatges, Barceló ens atrapa dins d'un corpus narratiu singular que eixampla les possibilitats de la imaginació davant de la mort, que, d'una manera insòlita i amb una ironia lúcida, aquí sempre és sinònim de vida. Celebro enormement l'estrena literària d'aquest observador voraç de les petiteses humanes.»

Lluís Muntada – «Amb un ritme narratiu salpebrat d'ironia, Joan Enric Barceló explora les capes freàtiques del jo: el reconeixement, l'espera, l'acceptació del refús, la condemna de ser salvat per un enemic, les paraules i els gestos que hi haurà al teu enterrament, el que hauríem dit si haguéssim sabut dir el que voldríem haver dit, la humilitat correctiva de saber que no hi ha una veritat jeràrquica... Aquests contes reforcen la convicció que les forces centrals de la persona solen trobar-se en la mal anomenada *perifèria*.»

Joan Enric Barceló

Morir sabent poques coses

ESCAFANDRE, 19

EDICIONS DEL PERISCOPI

Morir sabent poques coses
© Joan Enric Barceló, 2023

Primera edició: setembre del 2023

Il·lustració de coberta de CSA-Images a GettyImages, 2023
© de la fotografia de l'autor: Xavi Martín
© d'aquesta edició: Edicions del Periscopi SLU, 2023

Publicat per Edicions del Periscopi SLU
info@periscopi.cat | Web: www.periscopi.cat
Facebook: www.facebook.com/Periscopi
Twitter: twitter.com/Ed_Periscopi
Instagram: @edicions_del_periscopi

Impressió: Romanyà Valls, Capellades

Imprès a Catalunya – *Printed in Catalonia*

Edició a càrrec d'Aniol Rafel, Andrea Rovira i Marta Rubirola
Maquetació: Tono Cristòfol Casadesús
Correcció: Miquel Saumell Santa Eugènia, Òscar Lozano i Núria Saurina Eudaldo
Disseny de la col·lecció i interiors: Tono Cristòfol Casadesús

Aquest llibre s'ha imprès amb un paper offset cru de noranta grams i ha estat compaginat amb la tipografia Caslon Pro.

Dipòsit legal: B 10068-2023
ISBN: 978-84-19332-43-1

Tots els drets reservats. Queda rigorosament prohibida, sense l'autorització escrita dels titulars del copyright, sota les sancions establertes per la llei, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment, inclosos la reprografia i el tractament informàtic, i la distribució d'exemplars mitjançant el lloguer o préstec públics.

SUMARI

Homenatge	13
Fèlix	43
Quinze de setembre	59
La perillositat	71
Dalton Highway	91
Impactes	101
En el supòsit	119
Atenció al client	121
Els últims onze dies	141
We End	177
Nosaltres, les flors	211
Agraïments	213

Per a la Txell, l'Aniol, en Jordi i la Mia

Des d'aquell moment, un desballestament absolut del meu «jo» va guiar-me els passos i ni els amics més íntims no m'haurien reconegut.

PERE CALDERS, *Cròniques de la veritat oculta*

HOMENATGE

La fàbrica, per exemple. No s'entén que no li hagin donat la Placa d'Honor, la que té una corona de llorer gravada a banda i banda, el reconeixement merescut a tota una vida dedicada a l'empresa. Quaranta-tres anys de servei fixant cada matí, sempre un parell de minuts abans de l'hora, Treballador del Mes tantes vegades que Recursos Humans va haver d'admetre que n'havia perdut el compte, cap Expedient Conductual, secretari de la Comissió Organitzadora d'Actes Populars per commemorar el cinquantè aniversari de la fundació, membre del Comitè de Benvinguda per organitzar la recepció al president Pujol quan es va inaugurar la nova nau d'Exportacions, paper determinant en la resolució del conflicte de les vagues del 99 i ni un sol dia de baixa. Estem parlant d'en Llorenç. Hi ha algú que mereixi la Placa d'Honor més que ell?

No cal anar gaire lluny per trobar greuges comparatius. El mosso de Magatzem, el ros, el que va tenir l'accident de moto, si feia deu setmanes que treballava a la fàbrica ja eren moltes, i quan se'n va anar a l'altre barri bé que l'hi van

donar. Per no parlar de l'acte, que (ara ja es pot dir) va ser un punt excessiu. Les coses com són. L'entarimat, el quartet de corda, la presència de tot l'Ajuntament, les paraules de comiat pretesament sentides del director. Però si la majoria de treballadors reconeixien en veu baixa que no sabien ni com es deia! Que a en Llorenç ja li va semblar bé, eh. Com a gest: chapeau, i ja es va veure que la mare (pobra dona, estava feta un cromó) ho va agrair moltíssim. Ara, si aquestes distincions es regessin per una mínima raó de proporcionalitat, el seu homenatge hauria d'haver estat una filigrana. Li van muntar aquella botifarrada al pàrquing de la fàbrica fa dos diumenges, és veritat. Però deixa't d'orgues: havent vist el desplaçament de recursos quan es va morir el mosso, aquella celebració tan insípida li va deixar la sensació que se l'havia menystingut. Reconeix que va repetir moltes vegades «No cal que em munteu res». Però és el que diu tothom, no?

No va ser únicament que la Placa d'Honor no aparegués per enlloc. És que ni tan sols li van fer dir quatre paraules. I això va ser un cop dur. Molt dur. Feia dies que es preparava un discurs de comiat que era per caure de cul. L'havia escrit durant els descansos de mig matí, aquella mateixa setmana. Es menjava l'entrepà ben de pressa i invertia els vint minuts llargs que li quedaven treballant-lo a la taula més apartada del Pati de la Font. Si l'haguéssiu sentit. Era un parlament travat a còpia d'anècdotes curioses que haurien arrencat riallades, aplaudiments i fins i tot alguna llàgrima. Amb la tranquil·litat que li donava el fet d'estar pràcticament retirat, va amanir-ho tot amb uns quants acudits al voltant dels sobrenoms que els mossos li havien adjudicat i que remetien, en la majoria de casos, a la seva calvicie. A les tardes, havia aprofitat el silenci sepulcral al club de pesca, la

llarga estona entre que tirava la canya i que el pantà tenia alguna cosa a dir, per assajar-lo en veu baixa. Els tempos, la gesticulació. Partint d'una primera versió que ell mateix havia considerat excessiva, va reduir el discurs fins a dotze minuts indiscutibles.

—Estàs bé, Llorenç?

S'havia ennuegat. Què vols? Li havien muntat una miserable botifarrada i quan encara no eren ni les quatre, uns quants ja corrien a desaparar les taules. Si n'hi havia que no havien ni pres el cafè! Va moure el cap a banda i banda buscant en Garriga de Taller 2, que és qui sol portar les regnes en aquesta mena d'actes, esperonant els homenatjats a improvisar quatre paraules malgrat la vergonya. On parava?

—Va, que si avui guanyem o els altres fallen ja som campions —va cridar en Romeu de Manteniment.

Maleït futbol.

I la Placa d'Honor? I les quatre paraules? On s'havia ficat en Garriga de Taller 2? No havien preparat res més? De veritat que no proposarien ni que presidís el brindis? Un pastís?

La llibreteta on tenia apuntat el discurs bullia. Aquella colla de desconsiderats ja començaven a retirar taulons i cavallets. Es va posar la mà a la butxaca.

Era ara o mai.

El dring de la cullereta picant contra la copa va coincidir amb les primeres gotes d'aquells núvols aparentment inofensius. Al seu voltant l'acte es va anar dissolent de manera caòtica, entre corredisses i crits de la canalla. Alguns van aprofitar l'esbandida per agafar els trastets i, emparats per la situació d'excepcionalitat, van considerar que ja n'hi havia prou acomiadant-se amb un «iep» des de la distància.

Ell els va correspondre amb una lleugera aixecada de polze i el millor somriure que va saber esbossar. Enmig del tràfec, en Garriga de Taller 2 se li va acostar amb el que semblava un pastís embolicat.

— Sap greu, Llorenç, tu. És que entre la pluja i tot plegat no hem trobat el moment. Si et sembla bé, l'obro i el deixo aquí, a aixopluc, per si algú en vol arreplegar un tros abans de marxar.

— Sí... Perfecte —va murmurar ficant-se discretament la llibreteta a la butxaca.

Era un pastís rectangular de llimona i mango. S'hi podia llegir, amb lletres de xocolata: «Per cortesia del Consell d'Empresa». No era d'obrador però s'ha de reconèixer que feia patxoca. «Almenys li faràs una foto i l'enviaràs a les nenes», va pensar. No hi va ser a temps. Va entomar l'abraçada d'en Buba de Magatzem, el seu últim deixeble, i quan se'n va desfer es va trobar el pastís desfigurat a esgarrapades per una colla de nens al límit de la salvatgia. Mitja hora més tard, tornava cap a casa en cotxe amb la retransmissió del partit a tot volum, fingint un gran interès que l'eximia de parlar amb la Teresa.

No va sopar.

Avui ha aparcat el Suzuki groc a la cantonada però encara no n'ha sortit. Ara dona un cop d'ull ràpid a tots els cotxes del carrer. Cap de conegut. Al menjador de casa, pel que veu a través del finestral, tampoc sembla que s'hi estigui coent res. La Teresa va amunt i avall amb el telèfon i la Bibi segueix acollint-se als privilegis que li atorga la recent infidelitat de l'últim nòvio amb l'agreujant d'un mal de panxa

estrany que arrossega des d'ahir: plora i remira *Anatomia de Grey* sense moure's del sofà. En Llorenç tanca els ulls i deixa caure el malestar contra el reposacaps. Les últimes esperances que tenia reservades se li escapen amb un esbufec. No sap ben bé què esperen. Que li reconeixin ara que ha sigut un pare collonut i un marit dels que ja no s'estilen. Quin sentit tindrà fer-ho quan ja no hi sigui?

«Ho dono tot perquè no falti res.» Quan la Mònica era petita, un dia, com a deures, havia de demanar a cada membre de la família que resumís la seva vida en set paraules. Ell ho va tenir clar. I vist ara, encara es va quedar curt. A veure si no. Per dir-ne una: qui es disfressava de patge negre cada 5 de gener, trucava a la porta a mig sopar i feia una entrada cerimoniosa anunciant amb veu impostada que Ses Majestats els Reis d'Orient estaven a punt d'arribar i que havien escollit precisament aquella casa per portar els millors regals? Una hora llarga de maquillatge, les picors d'aquell coi de vestit i l'erupció a la pell que li acabava sortint sempre al coll. Però ho tornaria a fer? Sense pensar-s'ho. Els crits d'emoció que sentia des del carrer quan trucava al timbre, només això, ja eren prou recompensa. Les seves dues nenes: la Mònica i la Bibi. Aquelles cares d'illusió, els ulls esbantanats, les boques tremoloses que quan el tenien al davant només eren capaces de balbotejar quatre monosíl·labs però que tan bon punt sortia per la porta començaven a xisclar d'alegria.

El segon any va accedir a fer-ho a casa dels Pujades i tot, perquè vivien al costat i, esclar, quan el fill es va acostar a la finestra i va veure que el patge reial anava a cals veïns i a casa seva no, va tenir un disgust tan gros que cada cop que veia un negre pel carrer es posava a bramar: «Per què no vas venir

a casa meva? Eh? Per què?», s'esgargamellava. I es creava una situació profundament incòmoda perquè el pobre home, esclar, no entenia res. Van estar a un dit d'explicar-li al nen que tot era una enganyifa. I sort d'en Llorenç, perquè un altre hauria dit: «Tu, que cadascú s'empastifi la cara pels seus». Però ell no. Va dir: «Deixeu-me fer». Se li va acudir que el patge tornés per Sant Jordi, i s'ho va fer venir bé per inventar-se una història sobre que s'havia perdut al bosc i no-sé-què d'uns dimonis. Total, que la cosa es va calmar. Ep, però l'any següent a cals Pujades a fer el xou, també. Cinc anys seguits, va disfressar-se, i l'últim cop que va fer-ho va desfilar per dotze cases sense demanar ni un duro a ningú.

Mai.

Algú podria pensar que la seva dedicació a la Teresa i les nenes va decaure amb els anys. Ni de broma. La pubertat de la Mònica, i més tard la de la Bibi, exigia nous sacrificis que ell no va defugir en cap moment. Qui les anava a buscar a les tantes de la nit a les festes majors? No eren els pares de la Zoa, no, que tenien els santíssims nassos de dir que fent autoestop també podien tornar. Ni, per descomptat, els de la Marina Cots, que ves per on, els divendres i els dissabtes sempre els tocava torn de nit. Ell s'hi oferia, i de grat. Per la Teresa, també. «És que si hi vas tu, estic més tranquil·la», deia. No calia parlar-ne més. Les recollia i les deixava una per una a la porta de casa. Algun cop fins i tot va acceptar dur-ne quatre al darrere, posant en perill el carnet de conduir. Va comptar les nits que va fer de xofer: cent catorze amb la Mònica i quaranta-sis amb la Bibi. Ni una sola queixa, ni una endormiscada, ni un cop de volant. I sempre amb un OK com a resposta quan, amb un sms a última hora, li negociaven un parell d'horettes més. I això que a vegades

el rebia quan ja era pràcticament al punt de trobada. Penseu que els hi feia saber? No deia «Ara ja soc aquí, i no em vull esperar fins a les quatre». S'espavilava, ves. A vegades feia una dormideta a dins del cotxe, a vegades es comprava una paperina de xurros. Depèn. O anava al tiro. I les nenes no ho han sabut mai, això. No els hi ha dit perquè a ell no li ha calgut penjar-se cap medalla.

És ara que li ha aparegut aquest, diguem-ne, petit desig. Però tampoc li sembla que estigui demanant res de l'altre món. Perquè ens en fem tots a la idea: ell no s'imagina un acte pompós. Amb un pica-pica a peu dret amb els de casa, els cunyats, els quatre de la fàbrica i, a tot estirar, en Bordas i la seva senyora n'hi hauria prou i de sobres. Ho veu tan senzill, tan fàcil d'organitzar, que no hi ha un sol dia que obri la porta de casa tornant del club de pesca sense pensar que l'escometran amb la festa sorpresa. L'endemà de la botifarrada fins i tot va fer un parell de voltes a l'illa per esbrinar on podien haver amagat els cotxes, els convidats. Tot i no identificar cap de les matrícules, no va perdre la fe i va necessitar respirar fondo abans de fer girar la clau al pany. Les mans li tremolaven. Pensava que si empenyia la porta amb delicadesa, potser seria ell qui els mig sorprendria, i que si era prou silenciós, podria arribar a sentir algú que cridés en veu baixa: «Calleu, calleu, que ja és aquí».

Quinze dies. Endreçant les canyes al garatge, va assumir que almenys els havia de donar quinze dies de coll. Que la Mònica visqués al Senegal segur que convertia la celebració en tot un repte logístic. Per als responsables administratius de l'ONG havia de ser un contratemps, i dels grossos, que precisament ella, la Mònica, l'ànima de tot aquell sarau, marxés en ple projecte de construcció de l'hospital. Com si ho veiés:

quan va deixar anar que volia fer un viatge a casa per celebrar la jubilació del seu pare, tots es van posar les mans al cap. Li van demanar almenys un marge per trobar algú que la pogués cobrir amb garanties. La Mònica, assenyada com és, li va dir a la Teresa que li sabia molt de greu però que no podia deixar aquella feina així com així, que no era tan fàcil, que hi havia vides en joc, i la Teresa, amb bon criteri, va decidir ajornar la festa. Perquè una festa sorpresa sense la teva filla, la Mònica, la gran, que ve expressament del Senegal, amagada darrere la porta del rebost i apareixent de sobte, no és cap festa sorpresa ni és res. Amb aquest pensament va poder tirar tota la setmana. Seria l'altre dilluns. Dilluns, per força: era l'únic dia amb vol regular Dakar-Barcelona.

Va estrenar el seu nou estatus de pensionista amb una setmana plàcida, dedicant-se (club de pesca a banda) a una de les seves grans passions: el bricolatge quirúrgic preventiu. Cada matí intentava identificar un desperfecte abans que s'agreugés. Entre la visita a la ferreteria i el temps que dedicava a arreglar-lo ja es plantava a l'hora de dinar. El telèfon a punt, sempre, per si trucaven de la fàbrica. Quaranta-tres anys de servei. Hi havia coses de Magatzem que només sabia ell, que no estaven apuntades enlloc. Maneres de fer. Podia molt ben ser que en algun moment es trobessin amb un dubte de mal resoldre a l'hora de classificar palets o amb un conflicte que al nou encarregat li vingués ample. Més d'un i més de dos segur que es voldrien aprofitar del canvi i intentarien torear-se'l dient «amb-en-Llorenç-ho-fèiem-així». El respecte i la confiança de tots aquells mossos (nanos amb un pal a l'esquena que només esperaven les cinc del divendres per sortir amb la moto esperitats) no te'ls guanyaves en un dia ni en dos. A la part més emotiva del discurs

ho comentava, això. Penjava la bata blava amb una única esperança: volia que tothom el recordés com algú honrat, algú que no es va amagar mai durant les èpoques de vaques magres i que va dedicar-se en cos i ànima a fer de la fàbrica un lloc millor. A força de copets a l'espatlla però també amb algun crit quan calia. Demanava que el perdonessin si en algun moment s'havia equivocat i, cap al final, explicava que cada vespre, quan abaixava els diferencials, sempre l'envaïa la sensació que Magatzem era, per a ell, com una segona casa, i que per tant a tots els considerava família. Estava tan unit a aquell espai que si es fregava la closca (aquesta era una de les bromes alopèciques que havia preparat) des del sofà de casa podia veure què passava allà a dins, i que els estaria vigilant a tots.

Aquí tenia apuntat «fer una pausa» en cas que riguessin.

Estava dolgut amb la fàbrica però una cosa no treia l'altra, i s'hi hauria plantat a l'acte si en algun moment el telèfon hagués arribat a sonar.

Dilluns altra vegada. Havent sopat, cap a quarts d'onze i amb la Teresa devorant capítols sense aturador d'aquella sèrie d'advocats, en Llorenç va veure clar que tampoc hi hauria festa. Va optar per amagar l'enuig, inventant-se un mal de cap insuportable i au, escales amunt. Estirat al llit, va airejar el desencís com va poder: remenant l'iPad de la Bibi i repetint-se a si mateix que tot i el retard evident, els terminis encara entraven dins de la normalitat. Era qüestió de saber esperar. Ja està. Com a màxim, set dies més. Què són set dies quan tens seixanta-cinc anys? A més, en Llorenç sempre ho havia predicat a les nenes: les coses s'han de mirar pel

costat bo. Que el gran dia no hagués arribat li permetia, per exemple, imaginar-se'l una vegada i una altra, amb multitud de variants que, versió a versió, el feien encara més emotiu. La seva part preferida era el retrobament amb la Mònica. En un dels somnis d'aquella setmana, va arribar a sentir els sanglots de la seva filla gran a cau d'orella i l'ovació a càrrec dels altres convidats en segon pla. «Ets el millor pare del món.» Va pensar que correspondria a l'elogi dient-li «vadona-no-exageris», just abans que la Bibi i la Teresa s'unissin emocionades a la pinya. Ell intentaria abraçar-les totes tres alhora, tendrament però amb la solidesa que se li suposa a un pare. Encara entre aplaudiments, miraria al cel i donaria gràcies. No només a Déu, sinó a l'univers sencer, a l'infinit. I assentiria amb els ulls tancats, com volent dir: quedem en paus. Aquell precís instant seria l'últim gran punt d'inflexió a la seva vida, la cirereta que li permetria tancar una etapa amb el reconeixement d'haver completat (també) en l'àmbit familiar. D'aquí treuria l'energia necessària per redescobrir-se, a la recerca d'aficions i hàbits nous.

Acaba de perdre-les de vista. Tot ha passat molt ràpid. La Bibi s'ha aixecat del sofà i ha enfilat el passadís corrents. La Teresa ha llançat el mòbil de qualsevol manera i també ha desaparegut.

Això ja li agrada més.

Ho dedueix: els convidats han entrat per la porta de darrere. Quan ell ha parat el motor del Suzuki, el gran gruix ja començava a agafar posicions, amagant-se en algun punt estratègic, segurament al rebost. Algú, però, devia fer tard. Per això la Teresa donava voltes com una boja amb el telèfon,

demanant que s'afanyessin, sisplau, que on coi s'havien ficat, que en Llorenç estava a punt d'arribar. Cosa d'en Bordas, segurament, que sempre arriba a misses dites. La Bibi devia ser l'encarregada de vigilar per la finestra, però, què vols? Badava, com sempre, i entre fiblada i fiblada a la panxa no s'ha adonat que en Llorenç ja havia aparcat. Quan per fi ha vist el cotxe, ha fet un bot: «Ai, mama, que ja és aquí», i les dues han corretejat cap al rebost per reunir-se amb els altres. Touché.

Surt del Suzuki, s'apuja els texans i s'allisa el bigoti amb l'índex i el polze de la mà dreta. De dins del maletger agafa la canya i el maletí amb una satisfacció que mira de dissimular, no fos cas que una càmera oculta l'estigués gravant i d'aquí uns dies el sorprenguessin també amb un muntatge audiovisual. Mentre els fanals del carrer, al fons, es desperten pampalluguejant, en Llorenç enfila el caminet de gres natural que duu fins a la porta recreant-se en cada passa. Farà l'orni, evidentment. Ho han intentat dissimular tan bé com han pogut. I la intenció és el que compta. Està relativament tranquil fins que hi cau: la Mònica es troba dins d'aquelles quatre parets. Ella, la seva persona preferida, la criatura que tantes vegades es va adormir entre els seus braços tremolosos, la que amb aquell primer plor sec va despertar-li un amor incondicional. La Mònica, la certesa que quan neix un, sempre en neixen tres. Mare de Déu. Divuit mesos sense contemplar-la cara a cara. Divuit mesos escoltant-la a través d'una veu enllaunada, trista en freqüències, veient-la esculpida a cop de píxel inestable. Que dolç sentir l'embat de l'enyorança sabent-te a les portes del retrobament. Quines ganes de veure-la baixar per les escales amb pijama de bon matí, lleganyosa i despenjada, d'esmorzar al seu costat,

embadalit amb les mil i una històries africanes que té reservades per a ell.

Fica la clau al pany, obre la porta i crida: «Bona nit, família».

L'única resposta que rep és un esgüell al límit de l'asfíxia. Sembla venir del lavabo de baix. En acostar-s'hi descobreix la Bibi rodejada d'una estranya amalgama de lleties estofades, restes de cacauet i bilis. No ha arribat a temps d'apuntar a dins la tassa del vàter. Està de quatre grapes i plora de dolor. La Teresa li té una mà al front i l'altra a les lumbar.

—Què fas aquí parat? Aguenta-la, que vaig a buscar una tovallola!

En Llorenç s'ajup i copia la posició de la Teresa intentant no empastifar-se els genolls amb la gitarada. La Bibi entona una escala ascendent d'«ahs» i després torna a vomitar.

—Bibi. Ja està, ja està —li diu donant-li copets a l'esquena.

Des d'on es troba, pot veure el rebost. Queda lluny però se n'aprecia perfectament el detall: la porta està entreoberta. Pobres. Ja és mala sort que hagin hagut de presenciar una escena tan desagradable. Se'ls imagina amuntegats, com actors d'una pel·lícula de riure, intentant encabir-se els uns sobre els altres per poder mirar a través de l'escletxa.

—Ho sento molt, papa... Jo... —Torna a vomitar.

Aquest cop el gemec hauria pogut desallotjar una tènica per intimidació, però ell l'ha percebut només com una remor llunyana. La seva atenció continua centrada en la porta del rebost. Els convidats esperen un senyal de la Teresa. Segur que han pactat una paraula clau abans que ell arribés.

—És com si tingués una pedra aquí...

Sorpresa?

—...a la panxa.

El clàssic un, dos, tres?

—Un mocador, papa.

T'estimem, Llorenç?

—Papa, que em sents?

Deuen haver pensat a posar-li de fons aquella cançó d'*El guardaespalles* que li agrada tant?

—Papa, hòstia!

—Què? No pateixis —afegeix sense perdre l'ull de la porta del rebost—. Ara la teva mare, daixonses... Portarà una... Ara ve.

No pot pensar en dues coses alhora. No pot. Donar-li copets sí, però no pot mantenir-hi un diàleg mentre s'imagina el que passa dins el rebost. La Teresa arriba amb una tovallola petita i humida per refrescar-li el front i n'hi dona una de platja a en Llorenç perquè contingui la bilis.

—Ja està, petita. Ja ha passat tot. Respira. Vaig a...

Amb la mirada, els dos pacten que en Llorenç es quedarà una estona més aguantant-la mentre ella va fins al safareig a buscar aigua i productes de neteja. Just quan desapareix pel passadís, sona el timbre.

Ara pla, la Teresa no ha pogut contactar amb en Bordas a temps. No hi haurà, doncs, ni paraula clau, ni cançó, ni res. En Bordas i la seva senyora entraran per un costat i llavors els del rebost es donaran per alludits i també es descobriran. A ell no se li haurien colat aquests detalls organitzatius però ara tampoc és qüestió de començar a mirar-s'ho tot amb lupa.

Torna a sonar el timbre.

—Penses obrir o no? —crida la Teresa des de lluny.

—Ves-hi, papa. Tranquil. No crec que tralli més —diu mentre s'escura la boca amb les últimes escopinades.

L'esquer. El juguen de totes maneres. D'acord. En Llorenç s'aixeca fent força amb el palmell de la mà contra el genoll.

Ding-dong.

S'ha tacat els pantalons.

—Llorenç, sisplau...

No pot sortir amb aquesta taca marronosa. Sembla ves a saber què. Només faltaria que la taca es convertís en el centre d'atenció quan d'aquí uns anys repassi el muntatge audiovisual amb els nets a la falda. No vol haver de donar explicacions. S'eixuga les mans amb les escorrialles del rotlle de paper higiènic. Com que no hi ha temps de pujar a dalt i canviar-se els pantalons, es posa el barnús. Així, pensa, la taca no es veurà i l'anècdota serà molt millor perquè semblarà que l'han enxampat totalment in fraganti, com sortint de la dutxa. S'atura un moment davant del mirall, es torna a allisar el bigoti per última vegada i assaja un parell de cares de sorpresa per a la càmera.

Timbre.

—Llorenç!

—Ja hi vaig, ja hi vaig. Estava...

Ha anat com ha anat. No s'ho esperava així però val més això que res.

Somriu exageradament.

Darrere la porta hi descobreix dos homes del SEM.

—Ens han trucat.

L'altre dilluns encara són a l'hospital. Apendicitis. Semblava un mal d'amor i era l'intestí que se li foradava. Poca broma amb la peritonitis, que quasi no li enxampen a temps.

Quan la infermera dona per acabades les cures de la cicatriu, comenta:

—Per mi que avui, Bibi, ja podràs marxar cap a casa.

A en Llorenç li falta temps per posar-se a recollir-ho tot.

—Sense córrer, Llorenç, que tot just ara avisaré el doctor perquè vingui a mirar-s'ho. Tenim un dia molt mogut i no sé quan podrà passar. No compteu ser fora fins ben entrada la tarda perquè, un cop tinguem l'alta, llavors encara faltarà la paperassa.

Necessita marxar. Han estat set dies però a ell li han semblat set anys. Una setmana de vida perduda. Una temporada a l'infern on el més interessant han estat els viatges a la màquina de cafè. Hores i hores d'esperes incòmodes al passadís, d'esquivar zombis de planta amb el cul mig enlaire carretejant el sèrum, de constatar una vegada i una altra el no-gust dels self-services, de fullejar alguns diaris que fins ara no havia gosat ni tocar, de purgar l'avorriment mirant canals de televisió que ni sabia que existien, d'empassar-se la xerrera de la Bibi amb detalls de la infidelitat que ell no hauria de saber.

En una altra època ho hauria entomat millor, tot plegat, ho reconeix. El Llorenç d'abans. Aquest no només hauria fet el torn de dia, no, hauria insistit a quedar-se també a les nits dormint en aquella butaca ortopèdica de pell perquè la Teresa pogués descansar després de tota la jornada a la floristeria. L'endemà de l'operació d'urgència ja s'hauria guanyat la simpatia dels gitanos que muntaven guàrdies aquí i allà, saludaria els treballadors de l'hospital que sortien a

fumar a les escales de l'entrada, sabia el nom de totes les infermeres de planta i s'hauria ofert voluntari per ajudar «en el que calgui» cada cop que la Bibi fes una becaina gràcies als calmants. Aquell fluorescent al final del passadís que encara ara fa pampallugues? Hauria tingut els minuts comptats. L'hauria canviat de matinada, quan tothom dormís. I no hauria pas gosat passar el tiquet a ningú, ni atribuir-se el mèrit. I ara. El Llorenç d'abans? Ell no hauria sabut fer les coses d'una altra manera. Hauria respost al comentari incrèdul de la cap de planta encongint-se d'espatlles.

Més raó que un sant: «Ho dono tot perquè no falti res». Però no li ha sortit de dins. Aquest cop no.

Ara, mentre el doctor palpa i comenta la cicatriu envoltat de residents, en Llorenç, absort, contesta les preguntes d'un entrevistador imaginari.

Què li ha sabut més greu de tot plegat?

El paperot de la Teresa. Ella és la que se n'enduu la palma, la que queda ben retratada. Cada vespre, quan es canviaven el torn amb un petó d'ofici, a ell se li regiraven els budells. Si pràcticament ni se'l mirava. Quatre «vinga-bueno-va» i apa adeu.

Què s'esperava?

Un «ei, Llorenç» quan estigués a punt de sortir per la porta. «Ara quan la Bibi torni a ser a casa, hem de buscar un moment per celebrar lo teu.» I ja està, home. Ja està. Ell, arribat a aquest punt, ja n'hauria tingut més que prou.

Això li hauria canviat l'humor?

I tant. Ostres, que content que hauria pagat el tiquet del pàrquing. Potser, de l'alegria, s'hauria animat a fer un pas de ball i tot, aprofitant la foscor dels carrers subterranis. Quatre paraules i hauria enfilat la comarcal cap a casa amb

un somriure tan ample que hauria hagut d'obrir les finestres. Però res. Ni una expressió amable, ni un mínim indicatiu de complicitat, d'«ei-n'estic-al-cas».

D'aquí l'empenyada.

N'hi han passat moltes i de grosses, pel cap, cada cop que agafava el cotxe per tornar a casa. Sort que a mesura que feia quilòmetres els nombrosos futurs que imaginava s'anaven esvainent. Quan passava pel polígon a l'entrada del poble ja havia arribat sempre a la mateixa conclusió: no valia la pena dir-n'hi res. No, perquè embolicaria més la troca que una altra cosa i, al final, no arribarien enlloc. A més, la Teresa, quan es posessin a discutir, faria allò de sempre, que s'ho manega per girar-ho tot i de cop i volta resulta que l'ofesa és ella. Només hauria faltat sumar a tot l'enrenou un festival de morros. Fuig.

Ja tornen cap a casa. Són les sis de la tarda i en Llorenç condueix en silenci, aliè a la conversa que tenen mare i filla. Apuja el volum de la ràdio quatre ratlletes i uns segons després es corregeix i n'abaixa dues. La cançó de la radiofórmula ara té el volum just per deixar de sentir-les sense que la xumba-xumba arribi a molestar a ningú.

Fantàstic.

Petites victòries.

Potser a partir d'ara s'haurà d'anar conformant a guanyar batalles contra ningú. Trobar les escletxes que li permetin fer la seva en tot moment, involucrar-se amb la realitat el punt just i necessari, tot revisant a la baixa el contracte d'incondicionalitat amb els seus. Prioritzar-se. És l'única manera de no causar un daltabaix familiar. Un viatge cap a un d'aquells futurs. O potser és qüestió de confiar en el temps. Fer el cor fort i deixar que els dies vagin maquillant

el malestar, per poder anar-se'n al sot amb el record d'una simple amargor passatgera.

Aixeca la vista.

S'adona que resseguint aquest pensament ha deixat de veure la carretera durant una bona estona; prou per haver envaït el carril contrari o haver-se despenjat cap al voral. Ha estat inconscient. El Llorenç que tothom coneix és incapaç d'anar per una via de dos carrils sense els cinc sentits en guàrdia, sense pensar que els cotxes que li venen de cara són una amenaça constant. Un borratxo a punt de fer una S o un postadolescent esclau del mòbil. Ha anticipat el xoc centenars de vegades en cada viatge. Avui, però, ni li ha passat pel cap. Potser pel trajecte, pensa. Se'l sap. És la carretera que ve de l'hospital però també és la que cada dia agafava per anar a la fàbrica. «Podria fer-la amb els ulls tancats», ha comentat més d'una vegada. esclar que podria. És la mateixa carretera. La comarcal. Podria fer el trajecte així. Quaranta-tres anys de servei. Per això ara els tanca i no passa res. Perquè són els mateixos senyals (vuitanta, desviament, el radar), perquè són els mateixos viarany (el restaurant, l'hípica), les mateixes prostitutes (hola, hola).

Calcula uns vint segons més fins a l'antiga benzinera. La Teresa i la Bibi no sembla que se n'hagin adonat. Potser ja els hauria d'anar obrint, no?

Una estona més.

Va ser allà. El lloc on es va matar el mosso de Magatzem, el ros. S'havia fotut fins a dalt de tot, diuen. No era el primer cop.

Xerric de línia blanca. Rectifica girant el volant lleugerament a l'esquerra. Els obre?

Una mica més.

Ara hi ha un ram que algú renova de tant en tant i, si t'hi fixes, encara es veu la derrapada. Potser seria aquesta la manera, pensa: tenir un accident. Amb una mort inesperada comprem tots els números de la rifa per tenir un homenatge com Déu mana. L'entarimat, el quartet de corda, la grada supletòria, el discurs del director. Introdueix tots els elements a la botifarrada que li van muntar.

Ja seria hora de deixar aquest joc absurd abans no sigui massa tard.

Cony de mosso. Va saltar-se la part difícil. Vagància fins i tot per a això. Pèrdua de l'equilibri, caiguda lateral, lliscada fins a sota les rodes del cotxe que li venia de cara i premi. Placa d'Honor.

Què coi diu? No hauria tingut mai aquests pensaments, l'altre Llorenç, el Llorenç d'abans.

Es pot tenir enveja d'algú mort? Línia blanca. Rectifica.

I per què posar la Teresa i la Bibi en perill? Anar-se'n cap a la dreta més del compte podria ser fatal. Un cop sec de botzina. Redreça. No ho hauria fet mai, això. Les anava a buscar una per una i les deixava a la porta de casa. Ni una endormiscada, ni un cop de volant. On és? Els hi diu o no els hi diu? El què? Això de la llibreteta. Els hi diu o no els hi diu? La té a punt un altre cop.

Potser ja és un altre Llorenç. Durant aquests dies ha aprofitat per escriure un nou discurs. El definitiu. També li comença a bullir, com el dia de la botifarrada. Elles segueixen conversant, creu. No les sent però no nota cap mà sacsejant-li l'espatlla. Per tant, tot bé. Se li suposa una conducció perfecta. En Llorenç tancant els ulls mentre va amb cotxe? I ara!

A la dreta, calcula, el restaurant. Els obre o encara no? Una mica més. Ja quasi ho té. Els hi diu o no els hi diu?